

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΥΘΡΑΥΣΤΟΝ!

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Αναπλ. Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών

Είναι συνηθισμένη ή εκνηνή σε αεροδρόμια ή σε σταθμούς άλλων μεταφορικών μέσων, κατά την οποία, επιβόατες άηχοι για την ασφαλή μεταφορά των αποσκευών τους, επιμένουν να επικολληθεί με σχολαστική επιμέλεια ή ετικέτα «Εὐθραυστόν». Προσπαθούν να προφυλάξουν μ' αυτό τον τρόπο ευάλωτα, εύαλωτα δέματα και αντικείμενα από αδέξιες κινήσεις και τοποθετήσεις των άχθοφόρων. Υποθέτουν ότι οι τελευταίοι θα λάβουν ιδιαίτερη πρόνοια κι έτσι θα παραλάβουν σίγα και άβλαβή τα πράγματά τους στην τελικό τους προορισμό. Προσπαθούν οι άνθρωποι να περισώσουν κάτι μπορούν. Τις περισσότερες φορές το επιτυγχάνουν.

Την ίδια φροντίδα παίρνουν και για τον εαυτό τους. Όσο εξαρτάται από τους ίδιους μεριμνούν να μη κάνουν κινήσεις τέτοιες απότομες που να θέσουν σε κίνδυνο τη σωματική τους άκεραιότητα και την ψυχική τους ύπαρξη. Πολλές φορές ή μερίμνα επεκτείνεται και σε πρόσωπα οικεία. Με άπέραντη στοργή φροντίζουν να μη θιξουν έστω και στο ελάχιστο αυτούς που αγαπούν, όταν μάλιστα γνωρίζουν ότι είναι άνθρωποι αδύνατοι, εύαίσθητοι, που το παραμικρό μπορεί να τους ταραξεί.

Πριν λίγο καιρό φίλη μου έμπιστευόταν τις άνησυχίες της για τον άνδρα της. «Είναι τόσο λεπτός και εύαίσθητος, τον επηρεάζουν τόσο πολύ οι λεπτομέρειες, που οτιδήποτε μπορεί να του χαλάσει τη διάθεση, να του ανατρέψει την ήρεμία, χωρίς μάλιστα και να το δείχνει. Και προσπαθώ να περιφρουρήσω την ήσυχία του, έτσι που να μπορεί άπερίσπαστος να αφιερώνεται στο δημιουργικό του έργο».

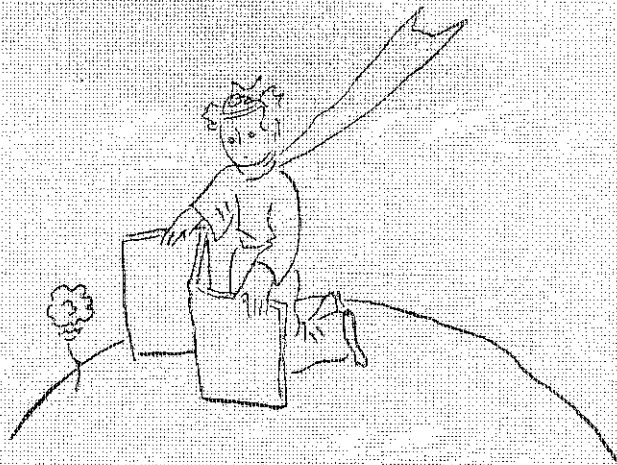
Στη θύμησή μου ήρθαν τα λόγια του μικρού Πρίγκηπα:

—Έρεις... το λουλούδι μου... έχω εϋθύνη, γι' αυτό! Κι είναι τόσο αδύναμο! Κι είναι τόσο άθωο. Δεν έχει παρά τέσσερα άσήμαντα άγκαθάκια για να το προφυλάγουν από την κακία του κόσμου...

Μακάριος, είπα, ο άνδρας εκείνος που έχει δίπλα

του μια τέτοια σύντροφος που μπορεί και ψυχονομείται, τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς κινδύνους που τον άπειλούν.

Όντε κι αυτό μπορεί πάντοτε να σώσει την κατάσταση. Δεν είναι λύση να θάλεις τους αγαπημένους σου «κάτω από μια πέτρα» ή «πίσω από ένα παραβάν».

«Δεν μπορεί να διαφέρει τα ρέματα... Άτυχία γι' ένα φύλο είχε συλλογιστεί ο μικρός Πρίγκηπας!».

Κάποιες, όμως, φορές πιάνεις τον εαυτό σου, παρ' όλο ότι άμφισβήτητες τέτοιου είδους λύσεις, να τις επιδιώξεις ή σου έρχεται ή τρελή ιδέα να κολλάς σε έαυτούς και άλληλους ετικέτες: «Εὐθραυστόν!» «Εὐθραυστόν!» για να δείξεις στους άλλους ότι πρέπει να προσέχουν. Σήμερα δέν άντέχεις πολλά χτυπήματα, πολλά πετάματα, πολλά πατήματα, πολλά τυρακουνήματα, σπρωξιές, ύβρεις και λοιδορίες. Να κάνουν λίγο «κρότσι» μαζί σου.

Καθιέρωση «σήματος»;

Μακάρι να καθιερωνόταν ένα τέτοιο διεθνές σήμα, ένα είδος κοκάρδας που να την καρφιστώναμε στο πέτο τις δύσκολες ήμερες. Να παίρναμε έτσι τα μέτρα μας ώστε να προειδοποιήσουμε τους άλλους για την κατάσταση μας. Άλήθεια, τί θα παρίστανε ένα τέτοιο

σημα; Θα μπορούσαμε να προκηρύξουμε μέχρι και δ ι α γ ω γ ι σ μ ό από τις σελίδες του περιοδικού για το καλλίτερο σημά. Θα είμαστε όμως διατεθειμένοι να το φοράμε;

Πολλοί ίσως απαντήσουν καταφατικά. Γιατί να μη δείχνουμε στους άλλους την ανημπόρια μας; Έτσι, ο άλλος θα ξέρει και θα μας προσέχει. Άλλοι πάλι υποστηρίζουν ότι με κανένα τρόπο δεν πρέπει να προβάλλεις την αδυναμία σου. «Η επίδειξη αδυναμίας είναι πρόκληση για επίθεση». Προβάλλοντας τα αδύνατα σημεία σου εκτίθεται και ο άλλος βρίσκει εύκολο στόχο. Μοιρασμένες λοιπόν οι απόψεις ως προς την τακτική που πρέπει να ακολουθήσουμε και δεν ξέρω πόση επιτυχία θα είχε μια τέτοια καμπάνια.

Οι μεγαλύτερες όμως ασφαλώς αντιστάσεις θα προέρχονταν από μέρος μας. Ποιός σε αλήθεια από έμας επιθυμεί να δείξει την αδυναμία του; Ποιός θέλει να παραδεχτεί μπροστά στους άλλους ότι δεν μπορεί, ότι δεν είναι καλά; Στη γνωστή ερώτηση όλοι απαντούμε: «Καλά, ευχαριστώ». Το πολύ πολύ να πούμε: «Άσ τα λέμε καλά». Αν τολμήσουμε να πούμε ότι: «δεν είμαστε καλά», ο συνομιλητής μας για να αποφύγει και μόνο να δείξει ενδιαφέρον και να ρωτήσει παρατέρω, απαντά: «και ποιός είναι καλός;». Αυτό όμως είναι μόνο μια φραστική διατύπωση κι όχι δήλωση εκ βάθους ψυχής για το τι μπορεί να συμβαίνει μέσα του.

Με αυτό το σκεπτικό, συνεπώς, μη επιτρέποντας —να φανερωθεί— καμία αδυναμία στον εαυτό μας, ντυνόμαστε ένα αγέρωχο ύφος, γινόμαστε σκληροί, βίαιτοι για να μην αφήσουμε να προδοθεί η ευαισθησία και ίσως η μαλθακότητά μας. Αυτό όμως δεν μπορεί να διαρκέσει και πολύ. Το κέλυφος του αγόστου θα ραγίσει με το τσούγκρισμα. Το πιο «γερό» θα κηλίζει. Και το τσούγκρισμα των ατόμων είναι στο κάτω κάτω ανώδυνο. Γίνεται χάριν παιδιών και για το καλό, είναι λοιπόν αναπόφευκτο και το προκαλείς.

Όπου όμως η σύγκρουση μπορεί να αποφευχθεί γιατί να προκληθεί; Κάποτε θα πρέπει να σπάσει ο φεβλός κύκλος όλων των σκληροτήτων. Να τολμήσουμε να δηλογήσουμε την αδυναμία μας, τις ελλείψεις μας. Κάποτε μία ρωγή είναι σαν μια χαραμάδα που σου ανοίγει έναν άλλο κόσμο. Ένα κενό που μένει απλήρωτο επιτρέπει τις μετατοπίσεις του όλου φορτίου και σε προσανατολίζει σε νέες ισορροπίες.

«Το εὐθραστο είναι ὄμορφο»!

Επείγει, λοιπόν, σήμερα να γίνει μία δ ι α γ ω γ ι σ η ώστε να αποδεχτούμε το εὐθραστο

και το εὐάλωτο της ύπαρξής μας. Πεδίο αυτής της αγωγής μπορεί να αποτελέσει το σπίτι, το σχολείο, το πανεπιστήμιο, ή επαγγελματική ζωή, ή ζωή του ζευγαριού, ή ἴδια ή ζωή της Εκκλησίας. Δεν είναι ντροπή να δηλοῦγει κάποιος ή κάποια τις ελλείψεις ή τις ρωγμές του. Στο Εὐαγγέλιο ή ἔσχατη ἀσθένεια ἀποδείχτηκε μέγιστη δύναμη. Τὸν θάνατο ἀκολουθεῖ ή Ἀνάσταση.

Οι ελλείψεις μας ἄλλωστε είναι πραγματικότητες. Θα ήταν πολύ σοβαρό ἂν τις ἀποκρύπταμε. Τό σπουδαίο είναι ὅτι παρά τις ἀδυναμίες μας είμαστε ἱκανοί να κάνουμε μεγάλα πράγματα. Λέμε όμως τὸ ἀντίθετο στα παιδιά μας: να προσέχετε, κυρίως να μη φαίνονται οἱ ἀδυναμίες σας! Κάτι τέτοιο όμως δὲν είναι μόνο ἀνόητο, ἀλλά και ἕνα μεγάλο φέμισμα². Σε παραλλαγή τοῦ γνωστοῦ βιβλίου «τὸ μικρὸ είναι ὄμορφο», θα μπορούσαμε να γράψουμε ἕνα δεύτερο με τὸν χαρακτηριστικό τίτλο «τὸ εὐθραστο είναι ὄμορφο»!

Ὁ ἄνθρωπος ἂν είναι εὐθραστός, εὐάλωτος, εὐπαθής και τρωτός είναι παράλληλα εὐλαπὸς και εὐθεράπευτος. Ἄν κάποια στιγμή, σὴν τὸ τριαντάφυλλο, ζητήσει ἀπὸ τὸν μικρὸ Πρίγκηπα να τὸ βάλει κάτω ἀπὸ μιὰ γυάλα, γιατί κάνει πολὺ κρύο στὸν τόπο του και δὲν ἔχει πολλές ἀνέσεις, τὴν ἄλλη στιγμή θὰ τοῦ πει:

— Ἄφησε ἡσυχη αὐτὴ τὴ γυάλα. Δὲν τὴ θέλω πιά!

— Καὶ τὰ ρεύματα...

— Δὲν είμαι και τόσο συναχμημένο... Ὁ ὄροσερός ἀέρας τῆς νύχτας θὰ μοῦ κάνει καλό. Είμαι λαιλούδι.

— Καὶ τὰ ζῶα...

— Θα πρέπει ν' ἀνεχτώ δυὸ - τρεῖς κόμπιες. ἂν θέλω να γνωρίσω τίς πεταλούδες...

1. Τὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸν Μικρὸ Πρίγκηπα τοῦ ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY, προέρχονται ἀπὸ τὴν μετάφραση τῆς Ρένιας Οἰκονομίτου στὶς ἐκδόσεις Δίφρος, Ἀθήνα 1957, σ. 105, 46 (τὸ σκίτσο ἀπὸ τὴ σ. 47), 51.

2. Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ παρακαλοῦσαμε τὸν ἀναγνώστη να λάβει ὑπόψη ὅσα ἔχουν ἐπιτεθεῖ στὸ ἄρθρο μας Φ ρ α ν τ ι μ ἄ δ α κ α ῖ ἂ ν ε ρ α ῖ ὁ τ ῆ τ α, ἰδιαιτέρως στὴν παράγραφο Ἐσχηθὴν ἐπισημότητας («Ὁ Ἐσημέριος», 15 Ὀκτωβρίου 1990, ἀρ. 15, σ. 312 - 313).

Γιὰ ἔτι ἀφορά στὸν «ΕΦΗΜΕΡΙΟ» πρέπει να ἀπευθύνεσθε στὴ Διεύθυνση τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὁδὸς Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21 Ἀθήνα — Τηλ. 72.18.308.